

รูปแบบการค้นหาวัดโรคในเรือนจำ เขตสุขภาพที่ 11

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional survey study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการคัดกรองวัณโรคปอดในเรือนจำที่ทำให้ค้นหาได้รวดเร็วและจำเพาะที่สามารถวินิจฉัยวัณโรคปอดและเข้าสู่ระบบการรักษาได้รวดเร็วของเขตสุขภาพที่ 11 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ต้องขังในเรือนจำ ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 11 จำนวน 14 เรือนจำ ที่ได้รับการเอกซเรย์ในวันที่ รถเอกซเรย์ เข้าไปทำการเอกซเรย์ในเรือนจำทุกราย ระหว่างพฤษภาคม – กรกฎาคม 2560 จำนวน 24,249 ราย ผลการศึกษา พบว่า 1.รูปแบบการคัดกรองวัณโรคเชิงรุกโดยเอกซเรย์ทรวงอกผู้ต้องขังร่วมกับการคัดกรองด้วยวาจาทุกราย จำนวน 24,249 ราย พบมีอาการสงสัยวัณโรคปอด 1,522 ราย (ร้อยละ 6.3) ผลการเอกซเรย์ผิดปกติเข้าได้กับวัณโรคปอด ร้อยละ 5.2 ส่งตรวจเสมหะด้วยกล้องจุลทรรศน์ พบเชื้อวัณโรค 70 ราย ส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อวัณโรคในเสมหะ (gene X-pert) พบเชื้อวัณโรค 187 ราย สรุปในการคัดกรองในครั้งนี้ วินิจฉัยว่าเป็นวัณโรคปอด จำนวน 264 ราย คิดเป็นอัตราความชุก 1,088.7 ต่อประชากรแสนคน ซึ่งสูงกว่าประชากรทั่วไป 6.4 เท่า 2. รูปแบบการคัดกรองวัณโรคเชิงรุกโดยคัดกรองด้วยวาจาก่อน ถ้ามีอาการสงสัยวัณโรค จึงส่งเอกซเรย์ทรวงอก ผลการเอกซเรย์ผิดปกติเข้าได้กับวัณโรคปอด 435 ราย ร้อยละ 1.8 ส่งตรวจเสมหะด้วยกล้องจุลทรรศน์ พบเชื้อวัณโรค 25 ราย ส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อวัณโรคในเสมหะ (gene X-pert) พบเชื้อวัณโรค 50 ราย สรุปวินิจฉัยว่าเป็นวัณโรคปอด จำนวน 74 ราย คิดเป็นอัตราความชุก 305.2 ต่อประชากรแสนคน ซึ่งสามารถค้นพบผู้ป่วยวัณโรคปอดได้ น้อยกว่ารูปแบบที่ 1 3.6 เท่า สรุป การคัดกรองวัณโรคปอดด้วยการเอกซเรย์ปอด เป็นวิธีที่มีความไวสูงกว่าการคัดกรองด้วยวาจา แม้ความจำเพาะไม่สูงมาก แต่สามารถใช้เป็นเครื่องมือคัดกรองร่วมกับการวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการขั้นสูงเพื่อยืนยันการตรวจพบวัณโรค การพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสมในการคัดกรองวัณโรคในเรือนจำในเขตสุขภาพที่ 11 อาจต้องเลือกตามบริบทและความพร้อมของทรัพยากรทั้ง งบประมาณ และ กำลังคน ที่มีในแต่ละเรือนจำ หรือผสมผสานระหว่างรูปแบบที่ 1 และ 2 ควรกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ตระหนักและเห็นความสำคัญในการค้นหาวัดโรคในเรือนจำ และมีการค้นหาอย่างต่อเนื่อง

Model of screening TB in prison in health service region 11

Abstract

This research is cross sectional survey study with a purpose to study the fastest and specific pattern to screening pulmonary tuberculosis (PTB) in prison in health service region 11 in order to treat patients in time. Our sample group is 24,249 prisoners from 14 prisons that all prisoners have been x-rayed chest by x-ray mobile between May – July 2560 and the result from 1. using active screening TB pattern by x-ray prisoner's chest and then verbal screening all prisoners. The result comes out that 6.3% likely to be PTB, 5.2% chest x-ray significant PTB, which 70 of them found TB from sputum smear positive for acid fast bacilli (AFB) and 187 of them found TB in molecular testing (gene X-pert) So totally in this pattern, there are 264 prisoners being PTB and are counted prevalence rate to be 1088.7/hundred thousand people, which that is 6.4 times higher than normal population. 2. using active screening TB pattern by verbal screening first, then x-rayed chest. The result comes out that 435 prisoners (1.8%) found x-ray significant PTB, which 25 prisoners found TB from AFB and 50 prisoners found TB in molecular testing (gene X-pert) So totally in this pattern, there are 74 prisoners being PTB and are counted prevalence rate to be 305.2/hundred thousand people, which lower than the first pattern 3.6 times. The TB screening with chest x-ray is a highly sensitive than verbal screening. Although not very high specificity it can be used as a screening tool in conjunction with a diagnostic laboratory autopsy to confirm the detection of tuberculosis. Choosing appropriate pattern to screening TB in health service region 11 depends on events and preparation of resources: both budget and number of officers in each prison, or blend pattern 1 and 2 together. We also must motivate officers to realize and participant in screening TB in prisons continuously.